

เรื่อง วัฒนธรรมการทำผ้าลายขี้ผึ้ง (โอโตะจ๊ะ) ของชนเผ่าม้ง

รายละเอียด

ชาว ม้ง มีบรรพบุรุษโบราณอาศัยอยู่ในดินแดนอันหนาวเย็น หิมะตกหนัก มีกลางคืนและฤดูหนาวที่ยาวนาน อาจอพยพมาจากที่ราบสูงทิเบต ไชบีเรีย และมองโกเลีย ประเทศจีน ชาว ม้ง อพยพหนีการปกครองของจีน ในเขตที่ราบสูงของหลวงพระบาง รวพทศักราช ๒๔๔๓ กลุ่ม ม้ง อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย ในจังหวัดกำแพงเพชร ที่อำเภอคลองลาน มีแม่เผ่าชาว ม้ง ท่านหนึ่งชื่อว่า นางจื่อ แซ่ก๊อ อายุ ๖๔ ปี อาศัยอยู่ หมู่ ๑ ตำบลคลองลานพัฒนา ซึ่งเดิมอยู่บนเขาน้ำตกคลองลาน อพยพมาอยู่พื้นราบมาประมาณ ๒๐ ปี งานที่สำคัญและภูมิใจที่สุดของนางจื่อ แซ่ก๊อ คือ การทำผ้าลายขี้ผึ้ง (โอโตะจ๊ะ) เพื่อนำมาตัดเย็บชุดชาวเขาเผ่าม้งของแม่เผ่า ซึ่งแม่เผ่ากำลังเขียนลายผ้าอย่างมีความสุข

นางเล่าว่า ได้ทอผ้าจากเส้นด้ายที่ได้จากต้นกันซง จากนั้นนำมาทำเป็นผืน แล้วจึงนำไปย้อมในน้ำเย็นผสมใบไม้กับน้ำขี้เถ้าเพื่อย้อมให้เป็นสีออกดำ หลังจากนั้น จึงนำผ้ามาเขียนลาย ขี้ผึ้ง ซึ่งมีลายดาเมว ลายดาว

และลวดลายงดงามมากมายเป็นภาษาม้ง หลังจากนั้นนำผ้าไปต้มในน้ำร้อนเพื่อละลายขี้ผึ้งออกจึงเกิดลายผ้าที่งดงามขึ้น เป็นลายที่ชาวเขาเผ่าม้งนิยมสวมใส่กัน ในวันขึ้นปีใหม่ชาวม้ง และวันแต่งงานที่พวกเขาจะแต่งตัวด้วยผ้าของเขาที่เขาภูมิใจในวัฒนธรรมการแต่งกายของเขา

แม่เฒ่าจื่อ แซ่ก๊อ มีความสุขในการทำผ้าลายขี้ผึ้งของแม่เฒ่ามาก แม่เฒ่าและประชาชนชาวม้ง เป็นห่วงวัฒนธรรมจัดเขียนลายผ้ามากเพราะเป็นวัฒนธรรมอันดีงามที่ชาวม้งภูมิใจในชุดที่เขาสวมใส่ ถักทอและวาดลายด้วยฝีมือของชาวม้งอย่างครบวงจร ช่วยกันสืบทอดภูมิปัญญานี้ไว้ให้ยาวนานที่สุด แม่เฒ่าทำอะไรไม่ไหวแล้วก็ตามวัฒนธรรมการทำผ้าลายขี้ผึ้ง (โอโตะจ๊ะ) ของชนชาติม้งที่อำเภอคลองลานจะอยู่คู่กับชาวเขาตลอดไปชั่วนิรันดร์

คำสำคัญ : การทำผ้าลายขี้ผึ้ง

ที่มา : สภาวัฒนธรรมอำเภอคลองลาน. (2549). วัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมินามหมู่บ้านตำบลคลองลาน อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร. กำแพงเพชร: สภาวัฒนธรรมอำเภอคลองลาน.

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2020-04-27

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1437&code_db=610004&code_type=05